

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De Centurione, Sermo CII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

te similem iam vidisti: unde esse, qualis esse, quis
nec nascentem, nec morientem videras, nesciebas?

Hinc est, quod naturae dedisti totum, tibi te, Deo
nihil: propterea Deus per naturam redegit te, per-
misit ex nihilo in puluerem reuocari, ut quid fueris
sic videoas, & resurrecturus agas gratias, qui factus,
qui creatus ingratissimus extitisti. Non timeamus
ergo fratres, sicut dixit dominus, eos qui occidunt
corpus, quia istam vitam non perimunt, sed destruunt,
dum de temporali faciunt sempiternam. Quid plura
fratres? Permisit tunc mori, qui poterat suscitare, qui
viuificare sufficit permisit occidi; cui est honor &
gloria in saecula saeculorum. Amen.

De Centurione, Sermo C II.

Christus in corpore nostro manens, quod omnes
non suscitauit mortuos, omnes non sanauit æ-
grotos, credamus hoc non potestati defuisse, sed tem-
pori. Tuc orbem totum toto virtutis suæ fulgore ra-
diaasset, & sustulisset tempus fidei: & nihil secundi ad-
uentus sui reseruasset ad gloriam. Nec verò sic virtu-
tum suarum temperauit insignia, vt & diuinitatis
suæ manifestaret indicium & credendi documentum
plenissimum largiretur, & excusationem callidæ in-
fidelitatis auferret, sicut hodie Centurio, cuius Eu-
angelista Lucas meminit, fide sua, prouidentiaque mon-
stravit, *Centurionis, ait, cuiusdam seruus male habens morie-
batur, qui illi erat preciosus.* Centurio hic Roma-
nus erat: sed plus erat hic ipse fructu centesimo
Christianus. Et Deo magis militabat iste, quam sae-
culo: & in humano bello fortis, fortior in diuino pacis
custodia permanebat. *Cuius seruus male habens morie-
batur, qui illi preciosus erat.* Seruus erat qui precio
taxabatur. Quæramus ergo quis est iste seruus,
qui

Luc. 7.

qui illi erat preciosus. Si dominabitur anima, corpus seruit: & homini nil corpore preciosius. Hic seruus Centurionis istius preciosus infirmabatur ad mortem: ergo Centurio rogabat ut Christus solus mortali corpori largiendo vitam perpetuam subueniret. *Cum audisset, inquit, de Iesu, misit ad eum seniores Iudeorum.* Gentilis Iudeos ad Christum mittit, & in lego positis, qui sine lege erat, legis demonstrat authorem. Nemo ergo miretur si Gentilis, hoc est Christianus, aut vocat, aut dicit, aut perducit ad Christum. *Misit ad eum seniores Iudeorum, rogans eum ut veniret, & saluaret seruum eius.* At illi cum venissent ad Iesum, rogarunt eum sollicite dicentes: *Dignus est ut hoc illi praestes: diligit enim gentem nostram, & synagogam ipse edificauit nobis.* Iudei rogant pro Gentili, qui pro se non rogan: & agunt satis pro salute alieni serui, qui pro salute suorum nihil agunt filiorum, aiunt. *Dignus est ut hoc illi praestes.* Si dignus est qui audit, credit, mittit ad Christum: ad Christum qui venit, videt, & non credit, quam probatur indignus? *Diligit enim gentem nostram.* Ille diligit gentem vestram, quam sic Christo supplicem facit: sed vos audistis eam, quam sic Christo redditis contumacem. Aut quomodo Christianus non diligit gentem vestram, qui dum Christum fatetur ex gente vestra, quicquid gentis vestræ est, cœlestem tollit & extollit ad gloriam. *Diligit enim gentem nostram, & synagogam ipse edificauit nobis.* Audistis quia semper diruta est synagoga, & iacer iugiter in cœmentis, nec cœlestem surgit in fabricam, nisi eam in Ecclesiæ culmen Christianus fabricator instruxerit, *Iesus, inquit, ibat cum illis.* Sed illi non ibant cum Iesu, cum quo mente non ibant: nec cum illo erant, qui sciuncti corde, corpore videbantur adiuncti. *Et cum iam non longè esset.* A quo? A gentili.

Quantum Iudæi se sciungebant à Christo , Christus tamen gentibus iungebatur. *Et cum longe iam non es-
set, misit ad eum Centurio amicos.* Qui ante miserat Iudæos , nunc amicos mittit : vt Iudæos sic dicendo iudicet inimicos: probante hoc Apostolo cum dicit:

Rom. 11. Inimici propter vos: Iudæi dum credidisse gentes, inuident, quicquid erat & legis & gratiæ perdiderunt.

Misit ad eum amicos. Audi ad Apostolos dominum

Ioan. 15. dicentem : Iam non dicam vos seruos, sed amicos. Sicut fides seruos promouet in amicos, ita perfidia filios in pœnalem redigit seruitutem. *Misit ad eum amicos,* dicens : Domine, noli vexari. Quare ? Quia non sum dignus ut intres sub teclum meum. Videlis quia Christus ducebat magis Iudæos quam adduceretur à Iudæis, vt audirent esse penes Centurionem diuinitatis reuerentiam, penes Gentilem legis cultum, penes militem stipendum gratiæ, penes Romanum fidei doctrinam, in frigore pagano Christianum calorem , in terreno pectore cœleste secretum, & notitiam tuam dominationis supernæ in tota sæculi seruitute. *Domine, no-
li te vexare.* Hoc est dicere , Deus quid te vexas hu-
mano in corpore? quid te conficias labore terreno ? &
via longitudine te fatigas? quid peregrinaris locis
qui es ubique totus ? atque intra te totam tenes &
possides creaturam. *Domine, noli te vexare, non sum di-
gnus ut intres sub teclū meum.* Fratres, quod est teclum,
quod hominem aut dignum facit , aut reddit indi-
gnum : quo diuinum inuitet , aut repellat accessum?
Fratres, hoc teclum corpus est , quod tegit animam,
quod operit sensum spiritus, quod cordis domicilium
velat, quod libertatem mentis à cœlesti visione seclu-
dit. Sub hoc ergo recto Centurio indignum ducit in-
trare Christum, hoc est, in corpus humanum diuinam
succedere maiestatem. *Non sum dignus ut intres sub te-
clum*

etum meum. Sed Deus qui quod humanum est , cum vult facit esse diuinum , & quod nostrę carnis est cum dignatur suum commutat in spiritum , nec habitare carnem , nec tectum nostri corporis designatur intrare . Propter quod , inquit , & meipsum indignum arbitratus sum venire ad te . Hoc est utrumque deuoti , quia & ad se Deum venire indignum dicit , & se accedere ad eum scit esse non dignum . Quis intrat ad Iudicem non vocatus ? quis non iussus ingreditur ad Regem ? quanto magis ad Deum non venit quis non vocatus ?

Quos vocavit , inquit , eos & iustificavit . Centurio er-

Rom. 8.

go non refugit aduentum domini , Christi præsentiam non recusat , sed agit , ut vocantis sit gratia , non sit temeritas præsumentis . Nam Deus quid possit , humano suggerit & informat exemplo dicendo : *Nam & ego homo sum sub potestate constitutus , habens sub me milites : & dico huic vade , & vadit : & alij veni , & venit : & seruo meo fac hoc , & facit .* Hoc est , si ego , qui sum sub potestate constitutus , imperio verbi solo facio mihi parere subiectos : quomodo tu qui nulli subiaces , & cuius omnia subiacent potestati , verbo non potes iubente curare ? sanitatem mittere ? mandare virtutes ? Aut verbo resicere non potes , quod verbo fecisti ? Dixit , inquit , & facta sunt : mandauit & creata sunt . Aut aliquid ex aliquo reparare non sufficis , cuncta ex nihilo qui parasti ? *Dic ergo verbo , & sanabitur puer meus .* Impleuit illud , quod Prophetæ de Deo cecinit : *Psa. 103.*

Misit verbum suum , & sanauit eos , & eripuit eos de corruptela eorum . Fratres , Centurio iste dicendo :

Non sum dignus , ut intres sub tectum meum . Christiani

populi gerit figuram , qui Christi præsentiam corporalem se iudicat non mereri : sed solo verbo , nuncio , auditu , fidei tantum , totas domini audit , credit , respicit in sua sanitate virtutes . Nam quod di-

Psa. 148.

Psa. 103.

Z 5 cit:

Cit: Dico huic vade, & vadit: & alij veni, & venit: & seruo meo fac hoc, & facit. Iudæorum repulsam, vocacionem gentium, Christiani populi obedientiam sic demonstrat. Dico huic. Hoc est, Iudæo, qui non credit. Wade, & vadit: & alij. Hoc est, Gentili, quia credidit. Veni, & venit: & seruo meo. Hoc est, Christiano, Fac hoc, & facit. Oremus fratres, ut mereamur Christiani non nomine tantum esse, sed fide: & ut quæ iubentur, non audiamus tantum, sed faciamus audita. Quia sicut deuoti serui est fecisse iussa, ita iussa contumacis est non fecisse. Dic ergo verbo, & sanabitur puer meus. Quo audito, inquit, Iesu miratus est. Creator mirabilium miratur: aurum conditor quasi qui non audita neciat, sic stupet audita: sed dum Gentilem sic credidisse mirator, incredulitatem corripit Iudeorum: denique, Sequentibus se turbis dicit. In morte manentes arguens sic Iudeos. Amen dico vobis, nec in Israel tantam fidem inueni. Verum est fratres: fides sola viuit, & viuet in gentibus: signa & virtutes lascant, & nihil proficiunt in Iudeis.

De filio viduæ excitato à mortuis, & que corporum resurrectione, Sermo C III.

Lue. 7.

Hodie beatus Euangelista, quia viduæ matris unicum iam funeris vinculis illigatum, lamentabili impositum iam feretro, prosequentibus turbis eunte in iam carceris ad sepulchrum, per Christum vitæ redditum nunciauit, omnium concussit corda, mouit mentes, stupefecit auditum. Sed hoc Gentes mirentur, Iudei stupeant, mundus pauescat: nos autem, qui omnes à sæculis mortuos ad unam vocem Christi sepulchris excitandos credimus, cur miramur? Exurgent, inquit Isaías, mortui, & resurgent qui in monumentis sunt. Et dominus; Veniet hora

Esa. 26.

Iuxta

LXX.

Ioan. 5.

1. Cor. 1.